

«Χρειάζονται μεταρρυθμίσεις, όχι φοροεξοντωτικά μέτρα»

Ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ Πασχάλης Αποστολιδής μιλά για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο κλάδος του φαρμάκου και τονίζει ότι η κυβέρνηση βολεύεται με την εύκολη λύση των περικοπών και δεν προχωράει στην εφαρμογή ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ
ΕΛΕΝΑ ΦΥΝΤΑΝΙΔΟΥ

Εν μέσω πολιτικών εξελίξεων που δημιουργούν ασάφειες για το τι μέλλει γενέσθαι σε όλους τους τομείς της ελληνικής κοινωνίας, η Υγεία εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμετώπιη με τις πιέσεις της δημοσιονομικής προσαρμογής και τα πολλαπλά μέτρα. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) κ. Πασχάλης Αποστολιδής μιλά στο «Βήμα» για την κρίσιμότητα της περιόδου, αλλά και την αναγκαία μέριμνα, η οποία προσπερνά αντιπαράθεσεις και σκοπιμότητες, τοποθετώντας στο επίκεντρο τον έλληνα ασθενή.

Καθώς τα θέματα στην Υγεία και ειδικότερα στον τομέα της πολιτικής φαρμάκου εξακολουθούν σε σημαντικό βαθμό να μείνουν ανοιχτά, θα ήθελα η πρώτη μου ερώτηση να αφορά τις εξελίξεις. Η κατάσταση ήταν κρίσιμη και τώρα δείχνει ακόμη κρίσιμότερη έως και μετέωρη. Ολο αυτό το ασταθές κλίμα πώς επηρεάζει τον χώρο του φαρμάκου;

«Πολύ σωστά σημειώνετε ότι η κατάσταση πλέον είναι ιδιαίτερα κρίσιμη. Όλα αυτά τα δύσκολα χρόνια της κρίσης και παρά τους δημοσιονομικούς περιορισμούς, οι φαρμακευτικές εταιρείες έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη διασφάλιση του δικαιώματος των ελλήνων ασθενών να έχουν απόρροια πρόσβαση στις αναγκαίες για αυτούς θεραπείες. Σήμερα, σε έναν κλειστό και δεδομένο προϋπολογισμό φαρμακευτικής δαπάνης που φτάνει μόλις στο 50% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ένα στα τέσσερα φάρμακα δίνεται δωρεάν από τις φαρμακευτικές εταιρείες στην καινούτια μέση των υποχρεωτικών εκπτώσεων και επιστροφών. Στα νοσοκομεία μάλιστα δίνεται ένα στα τρία φάρμακα δωρεάν. Κάτι που

πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους τους Έλληνες είναι πως η συνεισφορά μας στη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη είναι τρεις φορές πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Η προσέγγιση της πολιτείας, στην προσπάθειά της για εξορθολογισμό του συστήματος, περιορίζεται σε οριζόντια φοροεξοντωτικά μέτρα αντί δομικών αλλαγών που έχει ανάγκη η χώρα. Επιτρέψτε μου να τονίσω εμφατικά τη λογική των δυσάρεστων εκπλήξεων που μας επιφυλάσσει συνεχώς η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας. Συνεχώς βαλλόμαστε από νομοσχέδια εγκυκλίου, χωρίς να έχει προηγηθεί καμία ουσιαστική διαβούλευση, που ζημιώνει δραματικά την επιχειρηματικότητα. Και εκείνος που είναι περισσότερο εκτεθειμένος από ποτέ είναι ο έλληνας ασθενής – και η δημόσια Υγεία».

Για το 2018 η συνολική δημόσια φαρμακευτική δαπάνη παραμένει στα 2,5 δις. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των εμβολίων και της δαπάνης των ανασφάλιστων. Πώς σκοπεύετε να αντιδράσετε;

«Ο ίδιος ο υπουργός Υγείας παραδέχεται πως η φαρμακευτική δαπάνη είναι ανεπαρκής. Έχουμε επανειλημμένα αναδείξει το πρόβλημα και ζητήσι αίσθηση της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης. Η γενικευμένη εφαρμογή των υποχρεωτικών εκπτώσεων και επιστροφών (rebates & clawbacks), που έφθασαν στο ποσό του 1 δις. ευρώ το 2016, αφενός καταδεικνύουν την υποχρηματοδότηση, αφετέρου δημιουργούν ένα δυσχερέστατο πλαίσιο στις επιχειρήσεις, οι οποίες έρχονται αντιμετώπισης με υψηλές ζημιές που, σε συνδυασμό με την έλλειψη ρευστότητας, ειδικά για τις ελληνικές επιχειρήσεις, θα αντιμετώπιζον ουσιαστικό θέμα επιβίωσης. Τα νέα μέτρα, ειδικά το ενοποιημένο rebate, που σημαίνει επιπλέον επιβάρυνση της φαρμακοβιομηχανίας κατά 140 εκατ. ευρώ, και το τέλος εισόδου 25% στα νέα φάρμακα, δυσχεραίνουν την είσοδο νέων φαρμάκων στην ελληνική αγορά. Η εφαρμογή

«Το φάρμακο αποτελεί σημαντικό αναπτυξιακό πυλώνα της χώρας, συμβάλλοντας κατά 3,5% στο ΑΕΠ της και διατηρώντας 26.000 θέσεις εργασίας άμεσα και 86.000 θέσεις εργασίας έμμεσα. Ο κλάδος μας αποτελεί τη δεύτερη εξαγωγική δύναμη της χώρας» λέει ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ, κ. Πασχάλης Αποστολιδής

μάλιστα του τέλους εισόδου 25% τον Σεπτέμβριο με αναδρομική ισχύ από 1/1/2017 αφενός ενισχύει την έλλειψη προβλεψιμότητας για τις επιχειρήσεις, αφετέρου δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο την είσοδο νέων φαρμάκων, με συνέπεια την υπενομομη υποβάθμιση, την αδυναμία κάλυψης κλινικών αναγκών και την αρνητική επίπτωση στις επενδύσεις και την απασχόληση. Η πολιτεία βολεύεται με την εύκολη λύση των περικοπών και δεν προχωράει στην εφαρμογή ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων που θα της εξοικονομούσαν τους πόρους που χρειάζεται. Εμείς τι στήριξη του συστήματος Υγείας και των ασθενών την κάνουμε καθημερινά πράξη και αυτός ο στόχος μάς καθιστά συμμάχους με την πολιτεία. Χρειάζεται όμως και η πολιτεία να μας αντιμετωπίζει συνεργατικά και με συνυπευθυνότητα. Για παράδειγμα, σε

όλες τις χώρες της Ευρώπης που έχει εφαρμοστεί αντίστοιχος μηχανισμός επιστροφών (clawback) υπάρχει ένα όριο που ορίζει τη συνυπευθυνότητα του κράτους και της βιομηχανίας. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει όριο, όλη η ευθύνη βαρύνει τη βιομηχανία ή, όπως λέει και η γνωστή ρήση, η πολιτεία κερνάει, αλλά η βιομηχανία πληρώνει».

Τι φταίει και δεν έχει πειστεί τελικά η κυβέρνηση ότι είναι προς το δημοσιονομικό συμφέρον να πάει καλύτερα ο κλάδος της φαρμακοβιομηχανίας, όπως έχετε επανειλημμένα τονίσει, παρουσιάζοντας μάλιστα και στοιχεία για αυτό; Υποθετείτε την άποψη επιχειρηματίτη σήμερα στη χώρα μας όχι μόνο βάλλεται, αλλά σχεδόν «νοχοποιείται»;

εδό ότι βασική αρχή τιμολόγησης των φαρμάκων στην Ελλάδα είναι ο μέσος όρος των τριών χαμηλότερων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως μπορεί να διαπιστώσει οποιοσδήποτε ταξιδεύει στην Ευρώπη. Σε ένα ήδη βεβαρημένο περιβάλλον, όπου το σύστημα τιμολόγησης και οι στρεβλώσεις στην εφαρμογή του δεν ευνοούν την καινοτομία, ούτε την εξοικονόμηση πόρων, όπου η

«Πιστεύω ότι, δυστυχώς, η κυβέρνηση δεν αντιλαμβάνεται, τουλάχιστον σε πρακτικό επίπεδο, ότι η βιωσιμότητα του συστήματος φαρμακευτικής περίθαλψης στη χώρα μας εξαρτάται σημαντικά από τη βιωσιμότητα των φαρμακευτικών εταιρειών και τη δυνατότητά τους να παρέχουν φάρμακα στους Έλληνες ασθενείς.»

«Πιστεύω ότι, δυστυχώς, η κυβέρνηση δεν αντιλαμβάνεται, τουλάχιστον σε πρακτικό επίπεδο, πως η βιωσιμότητα του συστήματος φαρμακευτικής περίθαλψης στη χώρα μας εξαρτάται σημαντικά από τη βιωσιμότητα των φαρμακευτικών εταιρειών και τη δυνατότητά τους να παρέχουν φάρμακα στους Έλληνες ασθενείς. Δημιουργώντας όμως ένα δυσμενές περιβάλλον για την επιχειρηματικότητα, δεν εξυγιάνει την κατάσταση, ούτε διευκολύνει την έξοδο από την κρίση. Το να ζητάμε σταθερό, προβλέψιμο και δίκαιο επιχειρηματικό περιβάλλον δεν συνιστά ούτε ιδιοτροπία ούτε παράλογο αίτημα, είναι όρος επιβίωσης, αλλά και απαραίτητη συνθήκη για την ύπαρξη προόδου. Και όμως, το φάρμακο αποτελεί σημαντικό αναπτυξιακό πυλώνα της χώρας, συμβάλλοντας κατά 3,5% στο ΑΕΠ της και διατηρώντας 26.000 θέσεις εργασίας άμεσα και 86.000 θέσεις εργασίας έμμεσα. Ο κλάδος μας αποτελεί τη δεύτερη εξαγωγική δύναμη της χώρας. Σήμερα στην Ελλάδα λειτουργούν πάνω από 150 φαρμακευτικές εταιρείες με 28 εργοστάσια και έντονη συνεργασία μεταξύ ελληνικών και διεθνών εταιρειών. Ελληνική οικονομία, ασθενείς, επιστημονικό προσωπικό και απασχολητοί κερδάνουν τη ζημιώνονται ανάλογα με τις πολιτικές που υιοθετεί η πολιτεία. Στο χέρι της είναι».

«Η πολιτεία καταφεύγει μόνο σε οριζόντια μέτρα»

Τι απαντάτε ως πρόεδρος του ΣΦΕΕ στο επιχείρημα – που μάλιστα διατυπώθηκε πρόσφατα από επίσημα χείλη – όψη φαρμακοβιομηχανία θα πρέπει να περιορισθεί εσοδά της προόδου του συστήματος Υγείας και των ασθενών;
«Σε όλη την Ευρώπη τα συστήματα Υγείας αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, όπως γήρανση του πληθυσμού, αύξηση του προσδό-

κίμου ζωής, αύξηση των χρονίων πασχόντων αλλά και ευάλωτων πληθυσμών, ανασφάλιστων, χαμηλού συνταξιοδότη και προσφύγων. Αυτά είναι ζητήματα που επιβάλλουν αναζήτηση των βέλτιστων λύσεων με σεβασμό στις δημοσιονομικές δυνατότητες, στα ανθρώπινα δικαιώματα και στη συναντιληψη πως η Υγεία δεν είναι κόστος, αλλά επένδυση ζωής. Στα χρόνια της

κρίσης, όμως, συνεχώς βάλλεται το φάρμακο, το οποίο αποτελεί μόνο το 15% των συνολικών δαπανών Υγείας και δεν αγγίζεται το υπόλοιπο 85%. Και δυστυχώς μέχρι τώρα η πολιτεία καταφεύγει μόνο σε οριζόντια μέτρα και μειώσεις τιμών, που δεν αποτελούν πραγματικές μεταρρυθμίσεις, αλλά και έχουν εξαντλήσει τις δυνατότητες εξοικονόμησης πόρων. Και να θυμίσουμε

έλλειψη δομικών αλλαγών δικαιώνεται την αναποτελεσματικότητα και η συνεχής έμφαση φορολόγησης δημιουργεί θέματα βιωσιμότητας για τις εταιρείες του κλάδου, προστίθενται και άλλα φοροεπιπρακτικά μέτρα που απειλούν τη βιωσιμότητα των εταιρειών και δυσχεραίνουν ιδιαίτερα την πρόσβαση των ασθενών σε νέες αλλά και υπάρχουσες θεραπείες».